

"פורת יוסף" - מרכז רוחני
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל

הדלקת הנר: 16:16
ציאת השבת: 17:11

עלון מס' 359
י"ד כסלו ה'תשע"ה

וישלה

"הצילני נא מיד אוזי
מיד עשיו"
אם העולם רגילים לומר
"הפך את האויב",
אנו רגילים לומר
"הפך את האוהב!"
שדוקא ממנו עלול האדם
להפגע ולהיזק יותר.
פרדס רימונים

"מחודדין בפיר"...

שיהיו דברי תורה

"וישא יעקב עיניו וירא והנה עשיו בא ועמו ארבע מאות איש ויזיץ את היקדים
על לאה ועל רחל ועל שתי השפוזות"

ומתכונן, אם בתפילות ואמירת תהלים
ברבים, אם בשאר אמצעי הגנה. אבל עלינו
לדעת, שאם ח"ו יהיה מצב חירום ועמוד מול
הסכנה פנים אל פנים, החשבון יהיה כל
אחד לעצמו כפי זכויותיו ומעשיו, תורתו
ותפילתו, וקרבתו לקב"ה. ולכן מלבד
כל ההשתדלויות הכלליות, שבודאי צריך
לעשות, לאמיתתם של דברים ההכנה
הנכונה והנמרצת ביותר היא לדעת היכן אנו
עומדים כל אחד במצבו הרוחני, שברגע
הגורלי - זה מה שבעיקר קובע וזה שכתוב
"ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו", ופירשו
חו"ל שהיה זה השטן, שרו של עשיו, וכאן היה
המאבק הגורלי שיקבע לעתיד מי יהיה
המנצח באמת, יעקב או השטן, ובמלחמה
נוראה זו הדגישה לנו התורה שהיה יעקב
לבד. בשעה זו בוחנים את עצם האדם מה
הוא והיכן הוא עומד, והמבחן לכך הוא בזמן
שבו האדם עומד לבדו נגד יצר הרע, כגון
בשעת התפילה שאין מי שיודע עד כמה
מכוון לבו, וכן כששב בערב לביתו - האם
מקדיש כל זמן פנוי לתורה, וכן בשמירת
העינים והמחשבות מדברים רעים, ועוד
מצבים רבים כאלו שהם בבחינת "יותר יקב
לבדו" נאבק עם היצר הרע. ואכן על זמנים
אלו צריך לשים את עיקר המערכה, ובהם
בעיקר לנצח את הרע, ובזכות זה יהיה
הקב"ה עמנו לעזרה ולמחסה ביום צרה.

"אמר ר' לוי: הארי כעס על הבהמה ועל
החיה. אמרו: "מי ילך ויפייס אותו?"
אמר להם השועל: "בואו אלי, כי אני יודע
שלש מאות משלים ואני אפייס אותו".
אמרו לו: "לך". הלך מעט ועמד לו. אמרו לו:
"מה זאת?" אמר להם: "שכחתי מאה
משלים". אמרו לו: "גם במאתיים יש ברכה".
הלך מעט ועמד לו. אמרו לו: "מה זאת?"
אמר להם: "שכחתי עוד מאה". אמרו לו:
אפילו במאה יש ברכה.
כיוון שהגיע לשם, לפני הארי
אמר: "שכחתי כולן, אלא כל אחד ואחד
יפייס על נפשו..."
כך יעקב אבינו, אמר יש בי כח לערוך
תפלה, יש בי כח לערוך מלחמה, וכיוון
שהגיע, 'ויחץ את הילדים'
אמר: כל איש ואיש בפני עצמו, זכויותיו
ועמדו לו".
זאת אומרת. כי מתחילה חגר יעקב אבינו
מתניו לדורון, תפילה ומלחמה נגד
עשיו, ומדד בעצמו שהוא יכול להציל את
כולם. אמנם, כאשר קרב אל פני
המלחמה, רפו ידיו מפחד דין שמים הנורא,
וראה "שאלמלי הקב"ה עוזרו אינו יכול לו".
או אז קבע ש"אח לא פדה יפדה איש".
"אם אין אני לי מי לי", כל אחד ואחד צריך
לעמוד על נפשו לבוא עם זכויותיו, והלוואי
ועמדו לו.

כך גם בעניינינו. כאשר המצב מדאיג מפני
הסכנה מבית ומוחוץ והציבור עומד

מתוך 'תפארת שמשון'

"קִטְנֵתִי מִכָּל הַזֹּסְדִים וּמִכָּל הָאֲמֹת"

נתמעטו זכויותי על ידי החסדים והאמת שעשית עמי,
לכך אני ירא שמא משהבטחתי נתלכלכתי בחטא (רש"י)
מדוע אם עושים לאדם נס מנכים לו מזכויותיו?

משום שמוטלת על האדם חובת עבודה לבוראו וחובה זו מתעצמת ככל שטובות הבורא
ירבו עליו. וכל זמן שהנהגת הבורא עמו בדרך הטבע יתכן שמסתפקים בעבודתו הנוכחית.
אבל אם יעשה לו נס יצפו ממנו לתוספת עבודה. ואם לא יגשים את הציפיות, יענש חלילה.
חובות הלבבות

ל"י הוא הרע בבני אדם -
החושב כי הוא טוב.
לשין החכמה

"אָזוּי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר לְךָ"
מכיוון שבני אדם
לא מסתפקים
במה
שיש להם
ומצפים ליותר,
קשה להם
להודות על מה
שניתן להם.

ב"מ דרך

”וּתְצַא דִּינָה בֵּת-לֵאָה אֲשֶׁר יִלְדָה לְיַעֲקֹב

לְרֵאוֹת בְּבִנּוֹת הָאָרֶץ” (לד, א)

מכאן לנו הוכחה, שהתורה לא “צינזרה” גם את הדברים הפחות טובים שהיו, והיא לא מעלימה מעינינו כלום, וכל הזימה והניאוף שקרה עם שכם בן חמור קרה בגלל שדינה יצאה החוצה, והנשים צריכות לדעת שאם הן יוצאות מחוץ לבית ואנשים נכשלים, כדאי לה שלא נבראה, כמסופר (תענית כד) על בתו של רבי יוסי שהיתה יפת תואר, יום אחד ראה רבי יוסי איש אחד סותר (הורס) את גדר העצים שלהם כדי להסתכל דרך הנקב ביופיה, אמר לו רבי יוסי, מה זה שאתה מסתכל כעת כאן? אמר לו, רבי, אם לא זכיתי לקחת אותה לאשה, אזכה על כל פנים לראותה, אמר רבי יוסי לבתו, בתי את מצטערת לאנשים, שובי לך לעפרך, ואל יכשלו בך בני אדם, כי מפני שאת יפת תואר יצרם מתגבר עליהם, ואמר המדרש (תנחומא וישלח) לא תצא (בשבת) אישה ב'עיר של זהב' ולא בטבעת שיש עליה חותם ולא במחט שאינה נקובה, ואם יצאה בהן לרשות הרבים חייבת חטאת אבל לתוך חצרה פטורה, חכמים אומרים, אף בחול אסור לצאת בהן לרשות הרבים מפני שהעם מסתכלין בה, ופגם הוא לאישה, שלא נתנו תכשיטין לאישה אלא שתהא מתקשטת בהן לתוך ביתה שאין נותנין פרצה לפני הכשר וביותר לפני הגנב, וכן כתוב (תהילים מה) ”כָּל כְּבוֹדָהּ בֵּת מְלֶךְ פְּנִימָה” אמר רבי יוסי, כשהאישה מצנעת את עצמה בתוך הבית, ראויה להינשא לכהן גדול ותעמיד כוהנים גדולים, וכן אמר רבי פנחס הכהן בר חמא, בזמן שהיא צנועה בתוך הבית, כשם שהמזבח מכפר, כך היא מכפרת על ביתה, שנאמר (תהילים קכח) ”אֲשֶׁתְּךָ כְּגִפְן פְּרוּיָהּ בְּיִרְכָתֵי בֵּיתְךָ” ואין ”בְּיִרְכָתֵי” אלא מזבח, שנאמר (ויקרא א) ”וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ”, וכן, אימתי ”אֲשֶׁתְּךָ כְּגִפְן פְּרוּיָהּ” בזמן שהיא ”בְּיִרְכָתֵי בֵּיתְךָ”, ואם עשתה כן אז ”בְּיֶנֶךָ כְּשֵׁתְלֵי זֵיתִים”.

החושב מעט-יטעה הרבה.

מעין החכמה

יעץ רבי נפתלי מרופשיץ לחסידיו, אשר שאלו אותו כיצד יוכלו להתגבר על היצר, אשר כל הזמן רודף אחריהם?

אל תפחדו - אמר להם רבי נפתלי - דעו, שאם אתם לא תרדפו אחריו, הוא לא ירדוף אחריכם... שכן, פעמים כה רבות, האדם בעצמו נמשך אל הרע ומכניס את עצמו לנסיון, ואז לא פלא הוא, שהוא נופל שדוד במלחמה הגדולה. מתוך ומתוק האור

אברך פנה אל מרן הסטייפליר זצ"ל

בטענה ש'בגד הקטן איננו שומע בקולו וכו'.

מרן ענה לו: וְכִי עֲשִׂיתָ מִשְׁחֵי בְּשִׁבְלוֹ אִם תִּלְמַד אֹתוֹ כָּל

יום מוסר עֲשֶׂר דְּקוֹת בְּדַאי תִּרְאֶה בּוֹ שְׁנֵי לְטוֹבָה.

אהליך יעקב

אדם חוטא בעבירה מסוימת, אזי הרצון והתאוה לעשות את אותה עבירה גודלת. כגון אדם שנולד עם 20% תאוה לגנוב, וגנב פעם ראשונה אזי התאוה על לגנוב גדלה ל-25% וככל שהוא ירבה לגנוב התאוה תגדל, ואח"כ כשיצטרך וירצה לתקן יהיה לו קשה שבעתים, כי הוא דבוק חזק בעבירה. האור החיים הקדוש

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,

ראש כולל "פורת יוסף"

בציעת הפת

ברכת 'המוציא לחם מן הארץ' היא ברכה מיוחדת שתיקנו

חכמינו על הלחם שעשוי מחמשת מיני דגן, כיוון שהוא עיקר מזונו של האדם. ולפיכך:

א. מצוה לברך על הפת החשובה יותר. ולכן אם יש לפניו חתיכת פת ופת שלימה, אע"פ שהפת השלימה קטנה יותר מן החתיכה, יבצע על השלימה. אבל אם אין דעתו לאכול בתוך הסעודה משתיהן (כגון שרוצה לסיים את הפת החתוכה כדי שלא תיבש), יבצע על זו שהוא רוצה לאכול.

ב. בוצע הפת במקום המובחר שבה, מפני כבוד הברכה. והמובחר הוא המקום שנאפה היטב. אך מי שקשה לו לאכול פת קשה, יבצע במקום הרך.

ג. קודם שיבצע, צריך להביא על השולחן מלח או דבר אחר ללפת את הפת, כדי שתהא הפת נאכלת בטעם משום כבוד הברכה. ובזמנינו שהפת כבר מתובלת וגם עשויה מקמח נקי, מן הדין אין צריך לטבל במלח או לפתן.

ד. בשעת הברכה, יתן שתי ידיו על הפת, לפי שיש בהן עשר אצבעות, כנגד עשר מצוות התלויות בפת (לא תחרוש בשור ובחמור, כלאים, לקט, שכחה, פאה, לא תחטום, תרומה, מעשר ראשון, מעשר שני, חלה). ולכן יש עשר תיבות בברכת 'המוציא'.

ה. לא יבצע פרוסה קטנה מדאי, מפני שנראה כצר עין. ולא פרוסה גדולה מדאי, לפי שנראה כרעבתן. ובשבת, מותר לבצוע כפי מה שצריך לכל הסעודה מפני כבוד השבת, להראות חביבות סעודת שבת שחפץ לאכול בה הרבה.

ו. יטעם תחילה, כדי שלא יפסיק בין הברכה לאכילה ואח"כ יחלק למסובין. ויש נוהגים שבתחילה פורס לעצמו ואינו טועם (כדי שלא ייראה כרעבתן), ואח"כ מחלק למסובין, וכולם ממתינים עד שהוא גומר לחלק וטועם ורק אז הם אוכלים.

"זאת התרופה היותר גדולה וחוזה שתוכל להמציא נגד היצר והיא קלה ופעולתה גדולה ופריה רב:

יעמוד האדם בכל יום לפחות שעה אחת פנוי משאר כל המחשבות לחשוב רק על זה, ויבקש בלבבו מה עשו הראשונים אבות העולם, שכן תשק ה' בהם, מה עשה משה רבנו ע"ה, מה עשה דוד משיח ה', וכל הגדולים אשר היו לפנינו, ויענה בשכלו מה טוב לאדם כל ימי חייו לעשות כן גם הוא וטוב לו.

אז יתורו מחשבותיו לדעת באיזה מצב הוא נמצא עומד - לפי הנרצה בדרכך אשר דרכו בה אנשי השם האלה אשר מעולם המה."

הרמח"ל